

DISK'IN SESİ

TÜRKİYE DEVRİMCİ İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU AYLIK YAYINI

8 MART 1993

ÖZEL SAYI: 18

ETUC

ICFTU

**Türkiye'deki kadınların
ezici çoğunluğu ücretsiz ev işçisi**

**Değişik işkollarında
aynı işi yaptığımız halde erkeklerden
yüzde 15-40 düşük ücret alıyoruz**

**Yalnızca kadın olmaktan kaynaklanan
önemli sorunlarla karşı karşıyayız**

**Çalışma ve yaşama koşullarımız,
erkeklerden birkaç kat daha ağır**

**Biz kadın emekçiler
çifte baskı ve sömürü altındayız**

Emekçi Kardeşlerimiz,

Büyük çoğunluğumuz ev işlerinde çalışıyor, günde 16-18 saatlik emeğimiz karşılığında hiç bir ücret alamıyor ve toplumsal güvencelerden yoksun yaşıyoruz.

Milyonlarca işsiz varolduğu koşullarda iş bulabilme şansına sahip olanlarımız, aynı işi yaptığı halde erkek arkadaşlarımızdan daha az ücret alıyor. Mesleğimizde gereğince yükselemiyoruz. Dahası, herhangi bir kriz döneminde işten ilk atılanlar arasındayız. Annelik gibi en doğal durumumuz bile sermaye tarafından bize karşı kullanılıyor. Çocuk sahibi olduğumuzda, en azından uzunca bir süre işten ayrılmak durumunda kalıyoruz.

Bütün işçiler gibi, gece çalışmaları da dahil fazla çalışmaya zorlanıyor, eve döndükten sonra da "ev kadını" olarak çalışmayı sürdürüyoruz.

İşyerlerimizin çoğunda kreş ve emzirme odaları yok. Doğum iznimiz ve ödeneklerimiz gerekli olanın çok altında.

Cinsiyete bağlı işbölümünün sürdüğü bu koşullarda, bizlere asıl olarak öğretmenlik, sekreterlik, hastabakıcılığı gibi "kadına uygun işler" düşüyor. Ya da tekstil ve gıda gibi "kadının çalışabileceği" işkollarında, sermayenin elinde ücretleri düşük tutmanın aracı olarak kullanılıyor. Sermaye, bizleri ve çocuklarımızı sınıf kardeşlerimize karşı kullanarak kârını arttırmaya çalışıyor.

Sermaye, işçi sınıfının genel ücret düzeyini düşürmekte bizi kullanırken; kadın emeğini daha fazla sömürebilmenin yolu olarak yeni bir model geliştiriyor: Evde çalışma. Yoksul ülkelerde ve Uzakdoğu'da giderek yaygınlaşan bu modelde biz, hiç bir sosyal güvence ve örgütlenme olmadan, "parça başı ücret"le çalıştırıyoruz. Asgari ücret türü bir uygulamanın da geçerli olmadığı koşullarda bizler, aldığımız işi ev işinin devamı olarak gördüğümüzden yoğun biçimde çalışıyoruz. Sermaye, hiç bir pazarlık gücü olmayan biz kadın emekçilerin sırtından, bu yolla büyük kârlar sağlıyor.

Üzerimizde oluşturulmuş çifte baskı ve sömürden kurtulmamız, öncelikle bizim çabalarımızın ürünü olacaktır. İçinde bulunduğumuz bütün olumsuz koşullara karşın örgütlenmek, sendikalar başta olmak üzere demokratik örgütlerde aktif görevler almak ve özgün taleplerimiz doğrultusunda işçi sınıfının en önemli parçası olarak mücadele etmek durumundayız.

Biz kadın emekçiler, haklı taleplerimizin bir bütün olarak işçi sınıfının talepleri olduğunun bilincindeyiz. Sermayenin, kadın ya da genç emekçileri ve emeklileri; işçi sınıfının kazanımlarını geriletmek, onun birliğini kırmak amacıyla kullanması planları, öncelikle biz kadın emekçilerin mücadelesiyle bozulacaktır.

DİSK, özel bir önem verdiği bu konuda, Kadın İşçiler Sorunları Dairesi kurmuştur. Tüm kadın emekçileri, bu dairenin çalışmalarında aktif görev almaya çağırıyoruz.

DİSK 8. Genel Kurul Kararları'ndan

Kadınlara Yönelik Ayrımcılık:

Kadın işçilerin, toplumda yaygın düşünce ve inanışlar, buna bağlı olarak yetiştirilme tarzı ve eğitim olanakları gibi nedenlerle ve mevcut yasalar nezdinde işçilik konumlarına ek olarak yalnızca kadın oldukları için sistemli bir ayrımcılığa tabi tutulduklarını,

Kadın işçilerin, bu ayrımcılığın sonuçlarını aşağı statüde addedilme, iş bulamama, meslek, kariyer ve ustalık edinememe, kolay işten çıkarılma, düşük ücretle çalıştırılma, hamilelik nedeniyle işine son verilme, cinsel tacize uğrama, huzurlu, güvenli ve yaratıcı bir iş ortamında çalışamama gibi olgularla somut biçimde ve sürekli olarak yaşadıklarını önemle VURGULAYAN Genel Kurul,

☆ Kadın işçiler lehine bir dizi olumlu düzenlemelerin gündeme getirilmesini, bu noktadan hareketle eşit işe eşit ücret talebinin ötesinde eşit iş olanakları, işe alınmada öncelik ve kadınların meslek edinmesinin sağlanması için,

☆ Genellikle mesleki eğitim görmemeleri nedeniyle kadın işçilerin nitelik gerektirmeyen sektörlerde, kalifiye olmayan işlerde istihdam edilen ucuz işgücü konumundan çıkarılması için,

☆ Kadın işçilerin annelik konumlarından dolayı karşılaştığı zorlukları önlemek doğrultusunda, hamileliğin işten çıkarılma nedeni olmaması yalnız kadın işçilerin değil, çocuk sahibi olan erkek işçilerin sayısının da kreş ve emzirme odası açısından gözönünde bulundurulması için,

☆ Doğum izninin çocuğun sağlıklı bir biçimde büyümesini sağlayacak bir süreye çıkartılması,

☆ Çocuğunu yalnız yetiştiren, özürü çocuğu olan ve şiddete maruz kalan kadın işçilerin sosyal güvence altına alınması için,

☆ Bedensel dokunulmazlığın temel kişi haklarından biri olduğu noktasından hareketle ülkemizde de yaygın bir olgu olan kadın işçilere cinsel tacizin önlenmesi, bu konuda gerekli duyarlılığın sağlanması için,

☆ Kadın işçilerin özgün sorunlarının, toplu sözleşmelerde öncelikli ve hayati önem taşıyan konular olarak ele alınması için,
mücadele etmeyi KABUL EDER.